

Játékos feladatlap
pünkösdi ünnepkörhöz kapcsolódóan

A feladatlap összeállítója Baksa Brigitta, a Hagyományok Háza Forgószele és Garabonciás országos hon- és népismereti vetélkedő feladatlapjainak kidolgozója

Ajánlott életkor: 4-8. osztályosok

Javasolt munkaforma: egyénileg, párban, kiscsoportban, illetve kivetítve közösen

- 1. AZ ALÁBBI REJTVÉNY MEGFEJTÉSÉVEL MEGTUDHATOD, MELYIK AZ A GÖRÖG SZÓ, AMELYNEK JELENTÉSE „ÖTVENEDIK”, ÉS AMELYBŐL AZ ELŐTTÜNK ÁLLÓ ÜNNEP NEVE ERED.**

A hárommal osztható számok alatti betűket karikázd be, és olvasd össze!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
L	O	P	M	I	E	N	R	N	A	Ü	T	Á	H	E	Z	C	K	A	Í

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
O	G	Ö	S	J	E	Z	É	K	T	D	B	É	Á	T	S	Ó	L	Z	E

Megfejtés: _____

Az ünnep magyar neve: _____

- 2. SZÍNEZD KI AZ ÜNNEP JELLEGZETES VIRÁGJÁNAK RAJZÁT MEGFELELŐ SZÍNŰRE, ÉS NÉZZ UTÁNA, MI A KÖZISMERT NEVE ENNEK A RÉGI PARASZTKERTI DÍSZNÖVÉNYNEK!**

Megfejtés: _____

- 3. AZ ALÁBBI KÉT TALÁLÓS KÉRDÉSNEK UGYANAZ A MEGFEJTÉSE. ÍRD A VONALRA, MIRE UTALNAK?**

Szól, pedig egy szava sincs,
beszél, de értelme nincs.

Szárnyak nélkül száll,
visz, amit talál.

Megfejtés. _____

- 4. HOGYAN KAPCSOLÓDIK A MEGFEJTÉS AZ ELŐZŐ FELADATOKBAN SZEREPLŐ ÜNNEPHEZ?**

-
5. AZ ÜNNEP EGYIK LEGNEVEZETESEBB SZOKÁSA SORÁN A LEGÉNYEK TÖBBNYIRE LÓVERSENNYEL VAGY MÁS ÜGYESSÉGI VERSENNYEL VÁLASZTOTTAK MAGUK KÖZÜL KIRÁLYT. A GYŐZTEST ÉS LOVÁT BEBORÍTOTTÁK VIRÁGOKKAL, FŰZFAÁGAKKAL.

Készíts rajzot egy külön A/4-es lapra erről a szokásról!

6. SOK VILÁGI, A TAVASZ ELJÖVETELÉT KÖSZÖNTŐ SZOKÁS IS KAPCSOLÓDOTT EHÉZ AZ ÜNNEPHEZ. ILYENKOR A HÁZAKRA, KERÍTÉSEKRE, ISTÁLLÓKRA ZÖLD ÁGAKAT TŰZTEK. A ZÖLDÁG VÁLTOZATAKÉNT EGYES VIDÉKEKEN ILYENKOR ÁLLÍTOTTAK MÁJUSFÁT.

Nézz utána a Magyar Néprajzi Lexikonban, hogy milyen céllal tűzték ki a zöld ágat

ajtóra, ablakokra:

földbe, trágyába:

májusfa, hajnalfa formájában:

7. MELYIK ÜNNEP JUT ESZEDBE ERRŐL A VIRÁGRÓL?

Ez a tavaszi ünnep a fiatalok számára az udvarláshoz is kapcsolódott.

Topolyán a lányok búzavirágból, pipacsból koszorút fontak. A legények hajnalban pünkösdi rózsát tettek annak a lánynak az ablakába, akinek udvarolni szerettek volna. Ugyanakkor a búzavirág-koszorút el kellett hozniuk.

A sárközi Szeremlén ilyenkor szokás volt a ladikázás. Az udvarló legény szerelmi ajándékként díszes evezőt adott a választott lánynak. Zöld ágakkal szépen feldíszített csónakon, az ünnep másnapján ladikáltak a fiatalok.

Olvasd össze a fenti szöveg megvastagított betűit!

Írd le ide a megfejtett görög szót:

Mit jelent?

Hogyan kapcsolódik ez a szó húsvét ünnepéhez?

---

8. PÜNKÖSDI TOTÓ! HÚZD ALÁ A HELYES ÁLLÍTÁST!

Minek az ünnepe Pünkösöd?

- Krisztus feltámadásának
- Szentlélek alászállásának
- Krisztus mennybementelének

Pünkösöd ünnepe melyik számhoz kapcsolódik? /Pünkösöd ünnepe Húsvétot követő hanyadik napra esik?

- 30
- 50
- 70

Melyik szokás a kakukktojás, mert nem kapcsolódik pünkösöd ünnepéhez

- pünkösdi királyválasztás
- pünkösdi királynéjárás
- tűzugrás
- zöldágazás
- májusfa

Mi volt a nap egyik legnevesebb szokása?

- kiszehajtás
- villózés
- Pünkösdikirályné-járás

Melyik virág kapcsolódik Pünkösödhöz?

- bazsarózsa
- törökszegfű
- lilium

Melyik verseny győztese lehetett pünkösdi király?

- futóverseny
- fogathajtóverseny
- lovasverseny

Meddig tartott a pünkösdi királyság?

- egy évig
- egy hónapig
- egy hétig

Melyik nem tartozott a pünkösdi király kiváltságai közé?

- Egy éven keresztül hivatalos volt minden lakodalomba, minden multságba
- Barátai kötelesek voltak vigyázni állataira, lovaira, marháira
- Ingyen rovása volt a kocsmában. (a község fizette)
- Első sorban ülhetett az istentiszteleten.
- A legények engedelmeskedni tartoztak neki

Ki volt a pünkösdi királyné?

- a legidősebb lány
- egy menyecske
- a legkisebb, legszebb lány
- a falu legszegényebb lánya

Melyik szokáselem a kakkuktojás?

- A pünkösdi királyné feje fölött egy piros kendőt tartottak vagy fátyollal borították le.
- Termékenységvarázsló mondóka kíséretében leánytársai magasra emelik a kiskirálynét

- Egészségvarázslás céljából fűzfavesszővel megvesszőzik a háziakat
- Virághintés, általában a királyné kosarából
- Kiskirálynő megcsiklandozása, mosolypróba, nevetéstilalom

A köszöntő végén minek a növekedését kívánták a pünkösdlők?

- búzáét
- kenderét
- zabét

Melyik nem tartozik a pünkösdlés pünkösdi, énekes-táncos adománygyűjtő jellegű népszokás táji elnevezései közé?

- mimimamázás
- mavagyonjárás
- mamivanjárás
- mivanmajárás

Melyik állítás hamis?

- Szegeden úgy tartották, hogy a szél a Szentlélek szájából jön.
- Székelyföldön régen fehér galambot zártak pünkösdkor a templom szentségházába, majd mise alatt szabadon eresztették.
- Pünkösdkor a házakra, kerítésekre, istállókra zöld ágakat, elsősorban bodzát tűztek. Apátfalván a pünkösdi bodza leveléből és virágjából főzött italt minden betegség orvosaként tartották számon.

- A zöld ág változataként egyes vidékeken ilyenkor állítottak májusfát. Ahol ennek ideje május elseje volt, ott a fa ünnepélyes kidöntésére többnyire pünkösdkor került sor.
- A „pünkösdi királyság” kifejezésünk a hosszan tartó dicsőségre vonatkozik.

